

**OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU
RADOMSZCZAŃSKIEGO
ZA ROK 2024**

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Radomsku

SPIS TREŚCI:

Wstęp	4
I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	5
II. Stan sanitarny, techniczny, funkcjonalność pomieszczeń podmiotów lecniczych stacjonarnych i ambulatoryjnych	9
III. Stan sanitarny powiatu w zakresie higieny komunalnej wraz z oceną obszarów, w których mogą wystąpić zagrożenia dla zdrowia ludzi	11
IV. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	14
V. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy	17
VI. Stan sanitarny szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych	20
VII. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	23
VIII. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	25
Podsumowanie	27

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku przedstawia poniżej *Ocenę stanu sanitarnego powiatu radomszczańskiego*, która jest podsumowaniem działań podejmowanych przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Radomsku w roku 2024.

W ramach zadań ustawowych z zakresu zdrowia publicznego sprawowaliśmy nadzór nad warunkami: higieny środowiska, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, higieny pracy w zakładach pracy, zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno-sanitarnymi w podmiotach udzielających świadczeń zdrowotnych. Nadzorowaliśmy bezpieczeństwo w zakresie produkcji i obrotu żywnością, jakości i sposobu żywienia, kontrolowaliśmy jakość zdrowotną produktów żywnościowych, które trafiały na nasz stół. Dbaliśmy o jakość wody do spożycia, wody w kąpieliskach i na basenach. Podejmowaliśmy szereg działań zapobiegających szerzeniu się groźnych chorób zakaźnych.

Niniejsze opracowanie powstało w oparciu o dane ze wszystkich obszarów objętych nadzorem bieżącym i zapobiegawczym.

Mam nadzieję, że w przedstawionym opracowaniu, które jest efektem naszej codziennej pracy odnajdą Państwo interesujące zagadnienia zarówno z punktu widzenia samorządowca jak i mieszkańca powiatu a dane zawarte w poniższej ocenie będą przydatne instytucjom odpowiedzialnym za realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Radomsku
dr n. o zdrowiu Małgorzata Widawska

WSTĘP

Działalność Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Radomsku prowadzona jest w oparciu o tworzony corocznie na podstawie „Wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego” oraz „Wytycznych Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego” – „Plan zasadniczych zadań”, w którym określone są zadania priorytetowe i statutowe przyjęte do realizacji na dany rok dla poszczególnych komórek organizacyjnych, plan kontroli obiektów oraz harmonogramy poboru próbek.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Radomsku obejmuje swoim działaniem powiat radomszczański tj. 3 miasta oraz 14 gmin (378 miejscowości).

W 2024 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Radomsku znajdowało się **2676 obiektów**.

Przeprowadzono ogółem **1657 kontroli**, wydano **432 decyzje** administracyjne, w tym 168 decyzji opłatowych, nałożono 14 grzywien w drodze mandatu karnego na kwotę 3.350 zł.

Ponadto przeprowadzono:

- 2021 wywiadów epidemiologicznych/dochodzeń epidemiologicznych;
- 10 dochodzeń w przypadku podejrzenia choroby zawodowej;
- 2050 pomiarów fizycznych (dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu dzieci).

Pobrano 930 próbek do badań (próbki wody, żywności, epidemiologiczne).

Zajęto 271 stanowisk w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Analiza sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych jest własnym źródłem informacji na temat stanu zdrowia społeczeństwa. Nadzór epidemiologiczny, czyli systematyczne, wieloletnie gromadzenie danych statystycznych, daje możliwość obserwowania zmian w zachorowalności, trendów i tendencji oraz cykliczności występowania pewnych chorób, czy wreszcie skuteczności podejmowanych działań zapobiegawczych, w tym przede wszystkim szczepień ochronnych. Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie radomszczańskim została sporządzona w oparciu o dane o przypadkach zachorowań i zakażeń, jakie zostały zgłoszone do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Radomsku w 2024 roku.

Podobnie jak w latach ubiegłych w roku 2024 sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych w powiecie radomszczańskim była stabilna.

Choroby szerzące się drogą pokarmową

Mimo, iż od lat obserwuje się poprawę w zakresie higieny żywności (przygotowywanie, transport, składowanie oraz przyrządzanie i spożywanie potraw), co ma wpływ na zapadalność na te choroby, nadal zachorowania na zatrucia pokarmowe wymagają czujności oraz działań mających na celu podniesienie standardów sanitarnych.

W dalszym ciągu najczęstszą przyczyną zatruć pokarmowych jest zakażenie wywołane odzwierzęcymi pałeczkami jelitowymi *Salmonella*. Potwierdzono 23 przypadki zachorowań wywołanych tą bakterią, jest to liczba zbliżona do lat poprzednich.

W roku 2024 odnotowano:

- na podobnym poziomie liczba przypadków zakażeń jelitowych wywołanych przez *Clostridioides difficile* tj. 54 (w 2023 r. było 47);
- wzrost zachorowań na biegunkę i zapalenie żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2 (z 26 do 49);
- wzrost liczby wirusowych zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy (z 9 do 39);
- wzrost liczby zakażeń jelitowych wywołanych przez norowirusy (z 9 do 36 przypadków);
- 1 przypadek bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez *Escherichia coli* enterokrwotoczną podobnie jak w roku 2023.

W roku 2024 zarejestrowano 3 ogniska zbiorowych zatruć/zakażeń pokarmowych w mieszkaniach prywatnych. Ustalonym czynnikiem etiologicznym ognisk była *Salmonella Enteritidis*. Główną podejrzaną przyczyną wystąpienia ognisk wywołanych przez bakterie *Salmonella* było użycie do potraw zakażonych surowców poddanych niewystarczającej obróbce cieplnej oraz zaniedbania higieniczne w przygotowywaniu i przechowywaniu potraw.

Choroby wieku dziecięcego

W porównaniu z rokiem poprzednim w 2024 r. wzrosła liczba przypadków tzw. „choroby wieku dziecięcego” tj.

- krztusiec z 23 do 126 (zapadalność z 24,6 na 100 tys. ludności do 118,6),
- płonica z 62 do 194 (zapadalność z 66,38 na 100 tys. ludności do 182,7),
- odra 1 przypadek (zapadalność 0,94). Zakażeń takich w latach poprzednich nie rejestrowano natomiast zmniejszyła się zapadalność na:
- świnka z 3 do 2 (zapadalność z 3,21 na 100 tys. ludności do 1,8) ,
- ospa wietrzna z 502 do 389 (zapadalność z 537,5 na 100 tys. ludności do 355,3).

Choroby krwiopochodne – wirusowe zapalenie wątroby

Większość zgłaszanych i rejestrowanych przypadków Wirusowego zapalenia wątroby typu B i C nadal stanowią przewlekłe WZW B i C, czyli przypadki zakażeń wirusami HBV i HCV, do których doszło przed kilkoma, a nawet kilkunastoma latami co może świadczyć o lepszej zgłaszalności tych przypadków, a także o lepszej obecnie wykrywalności.

Ogółem w 2024 roku zarejestrowano 18 przypadków.

Inne choroby zakaźne

W roku 2024 zostało zgłoszonych :

- 8 zachorowań na inwazyjną chorobę wywołaną przez *Streptococcus pneumoniae* określanych jako posocznice, inne określone - zapalenie płuc, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych,
- 1 zachorowanie na inwazyjną chorobę wywołaną przez *Haemophilus influenzae* - inne określone i nieokreślone,
- 1 przypadek zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych o etiologii bakteryjnej,
- 1 przypadek zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych o etiologii wirusowej,
- 1 przypadek nowo wykrytych zakażeń HIV,
- 5 przypadków kiły,
- 2 przypadki rzeżączki.

Spośród chorób pasożytniczych w 2024 r. odnotowano 2 przypadki gardiozy / lambliozy, w roku poprzednim zgłoszono 11 przypadków oraz tak jak w roku poprzednim 1 przypadek kryptosporydiozy.

Gruźlica

Zarejestrowano 16 przypadków rozpoznanej gruźlicy, w tym 16 przypadków gruźlicy potwierdzonej mikroskopowym badaniem z posiewem bakteriologicznym (w roku 2023 było to 17 przypadków). Wyższą zapadalność rejestrowano wśród mężczyzn.

Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę

Na 109 osób, które miały kontakt ze zwierzętami, 15 osób zakwalifikowano do szczepień i zaszczepiono. Najczęstszymi sprawcami pokąsań były zwierzęta domowe, głównie psy (84 przypadki), koty (22 przypadki), dzikie zwierzęta tj. lis, wiewiórka, szczur (3 przypadki).

Wirusy powodujące sezonowe zakażenia dróg oddechowych – grypa, RSV, SARS-Cov2- COVID-19

W roku sprawozdawczym 2024 zachorowania na grypę i zachorowania grypopodobne są raportowane jednostkowo jako tzw. „zdarzenia medyczne” bezpośrednio do systemów teleinformatycznych prowadzonych przez Centrum e-Zdrowia.

Jednak podmioty lecznicze mają obowiązek zgłaszania zachorowań na grypę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego - zgłoszono 546 przypadków (w 2023 r. -209 przypadków) oraz potwierdzonych met. Molekularnymi - PCR.

W roku 2024 kontynuowano nadzór epidemiologiczno-wirusologiczny nad grypą oparty na wybiórczym nadzorze epidemiologicznym tzw. systemie SENTINEL. Potwierdzono metodami molekularnymi 10 przypadków grypy.

Skutecznym sposobem ochrony przed grypą jest unikanie dużych skupisk ludzkich w okresie epidemii, utrzymanie właściwego poziomu higieny osobistej i środowiska oraz poddanie się szczepieniom ochronnym.

Zakażeń wirusem RSV (syncytialny wirus oddechowy) zarejestrowano 175 przypadków (w roku 2023 było to 28).

Zakażeń wirusem SARS-CoV-2 (COVID-19) w 2024 r. zarejestrowano 1144, w 2023 r. było to 1047 zachorowań.

Zgony

Z powodu zakażeń i chorób zakaźnych w 2024 r. w powiecie radomszczańskim i zmarło 19 osób (w roku poprzednim odnotowano 24 zgony z powodu choroby zakaźnej).

Działalność zapobiegawcza i przeciwepidemiczna w zakresie chorób zakaźnych oraz zakażeń.

Ogółem w roku 2024 przeprowadzono 2021 wywiadów epidemiologicznych w związku ze zgłoszeniem zachorowania lub podejrzenia zachorowania na chorobę zakaźną dotyczące jednostek chorobowych zakwalifikowanych i nie zakwalifikowanych do rejestracji.

Dochodzenia prowadzone były w jednostkach chorobowych, w których wymagane jest ustalenie źródła zakażenia, wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie, objęcie nadzorem osób chorych oraz osób kontaktujących się z chorym lub podejrzanym o zakażenie, ustalenie stanu zdrowia zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną w celu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej szczepienia osoby pogryzionej przez zwierzę, przeprowadzenie kwalifikacji zachorowań zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Dochodzeniem epidemiologicznym objęto ogółem 91 osób (kontakt z osobami chorymi).

W ramach nadzoru pobrano 385 prób od 183 osób (chorych, nosicieli, ozdrowieńców, osób ze styczności z chorym lub nosicielem).

Szczepienia ochronne – analiza wykonawstwa szczepień ochronnych.

Najważniejszym celem zdrowotnym szczepień ochronnych jest zapobieganie określonym zakażeniom lub chorobom zakaźnym u zaszczepionej osoby lub populacji.

Szczepienia ochronne prowadzone są w 22 podmiotach leczniczych. W tut. Powiatowej Stacji urządzenia chłodnicze służące do przechowywania preparatów szczepionkowych tj. dwie chłodnie farmaceutyczne posiadają elektroniczny system całodobowego monitoringu z systemem monitorowania temperatury-EFENTO. Poza tym zainstalowano niezależny system monitorowania chłodni co zwiększa bezpieczeństwo przechowywania preparatów szczepionkowych.

Poza tym stacja posiada agregat prądowórczy jako dodatkowe źródło zasilania w chwili awarii sieci.

W placówkach POZ szczepionki przechowywane są w sposób prawidłowy z możliwością całodobowego monitoringu i powiadamiania alarmowego na telefon komórkowy.

W 2024 r. zarejestrowano 6 łagodnych niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP), natomiast w 2023 r. rejestrowano 4 przypadki NOP.

Nadal niepokojącym trendem dla całej populacji może okazać się systematycznie zyskująca na popularności tendencja do unikania szczepień, działanie ruchów antyszczepionkowych lub inna przyczyna nie podawana przez rodziców/ opiekunów.

W powiecie radomszczańskim liczba rodziców/ opiekunów prawnych odmawiających wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych swoich dzieci pozostaje na podobnym poziomie. Było to 240 rodziców /opiekunów prawnych od 175 dzieci nie szczepionych obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi (w roku 2023 było to 240 rodziców od 179 dzieci). Ze względu na stale tak dużą liczbę osób odmawiających wykonania realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych, konieczne jest kontynuowanie akcji edukacyjnych i szukanie nowych sposobów dotarcia do opiekunów z informacjami wskazującymi na zasadność realizacji szczepień ochronnych.

Zgodnie z obowiązującymi w 2024 r. przepisami dzieci i młodzież podlegała następującym obowiązkowym szczepieniom ochronnym przeciw: gruźlicy, wzww B, błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, odrze, śwince, różyczce, inwazyjnemu zakażeniu *Haemophilus influenzae* typu b, inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* i zakażeniom wywołanym przez rotawirusy.

Szczepienia te wykonywane są u dzieci i młodzieży w określonym wieku i cyklach. Obowiązkowe szczepienia ochronne są realizowane szczepionkami, które zostały zakupione przez ministra właściwego do spraw zdrowia z przeznaczeniem dla realizacji Programu Szczepień Ochronnych w populacji ogólnej lub w określonych grupach ryzyka klinicznego i epidemiologicznego.

Od 1 czerwca 2023 r. wprowadzono program powszechnych, bezpłatnych szczepień nastolatków przeciwko ludzkiemu wirusowi brodawczaka (HPV) w wybranych rocznikach (w tym roku u 12- i 13-latków urodzonych po 31 grudnia 2009 r.)

Natomiast od 1 września 2024 roku z powszechnego programu bezpłatnych szczepień przeciw HPV mogły skorzystać dzieci od ukończenia 9 roku życia do ukończenia 14 roku życia. Zaobserwowano duże zainteresowanie tymi szczepieniami również wśród innych grup wiekowych co ma związek z refundacją szczepionek przez ministerstwo zdrowia.

II. STAN SANITARNY, TECHNICZNY, FUNKCONALNOŚĆ POMIESZCZEŃ PODMIOTÓW LECZNICZYCH STACJONARNYCH I AMBULATORYJNYCH

Bieżący nadzór sanitarny nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą obejmuje kontrolę warunków higieniczno-sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Skontrolowano 84 podmioty prowadzące działalność leczniczą spośród 251 ujętych w ewidencji. Ogółem przeprowadzono 126 kontroli w podmiotach leczniczych, w tym 39 w punktach szczepień.

Wydano 3 decyzje administracyjne tj. 2 decyzje stwierdzające nieprawidłowości (decyzje dot. laboratorium medycznego i ośrodka zdrowia) oraz 1 decyzję płatniczą.

W roku 2023 wydano 13 decyzji administracyjnych w tym 6 stwierdzających nieprawidłowości i 7 decyzji płatniczych.

Stan techniczny i funkcjonalność pomieszczeń nadzorowanych obiektów

W 2 obiektach tj. w laboratorium medycznym i ośrodku zdrowia stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego. Na podmioty odpowiedzialne nałożono obowiązek usunięcia uchybień. Jedna decyzja została wykonana wobec czego stan higieniczno-sanitarny obiektu uległ poprawie, natomiast w ośrodku zdrowia jeszcze nie minął termin wykonania obowiązku.

Stosowano prawidłowe środki dezynfekcyjne, nie stwierdzono braków w zaopatrzeniu w te preparaty. Osoby przeprowadzające dezynfekcje przestrzegały procedur opracowanych przez placówki. Środki dezynfekcyjne były dobierane właściwie (spektrum, czas działania, zastosowanie).

Procesy sterylizacji

Na terenie powiatu ogółem zarejestrowanych jest 75 urządzeń sterylizacyjnych. W placówkach prowadzona jest kontrola wewnętrzna procesów sterylizacji. Wysoka skuteczność procesu sterylizacji oznacza osiągnięcie wysokiego stopnia bezpieczeństwa podczas wykonywania zabiegów naruszających ciągłość tkanek.

Postępowanie z bielizną

W skontrolowanych podmiotach nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu z bielizną czystą i brudną. Miejsca gromadzenia bielizny brudnej wydzielane są poza pomieszczeniami, w których udzielane są świadczenia zdrowotne. Pranie bielizny odbywa się na zewnątrz w zakładach pralniczych zgodnie z zawartymi umowami.

Nadzorowane podmioty lecznicze coraz częściej stosują bieliznę jednorazowego użytku (podkłady, serwety, ręczniki).

Postępowanie z odpadami pochodzenia medycznego

W roku 2024 nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Podmioty lecznicze zawarły umowy na transport i utylizację odpadów pochodzenia medycznego z podmiotami posiadającymi stosowne zezwolenia.

Stan techniczny i funkcjonalność pomieszczeń nadzorowanych podmiotów leczniczych w 2024r. podobnie jak w roku 2023 ocenia się jako dobry.

Ocena działalności zespołów do spraw zakażeń szpitalnych

Zakażenia wewnątrzszpitalne to jedno z najpoważniejszych zagrożeń dla hospitalizowanych pacjentów. Zakażeń tych nie można całkowicie wyeliminować, a jedynie doprowadzić do minimalizacji ich występowania.

W Szpitalu Powiatowym w Radomsku jest powołany Zespół kontroli zakażeń szpitalnych. Bieżąca działalność zespołów ds. zakażeń koncentruje się na analizowaniu i aktualizowaniu procedur epidemiologicznych, adekwatnie do dostrzeganych zagrożeń, zmieniających się wymagań w nowelizowanych przepisach prawnych, standardów postępowania i potrzeb medycznych. Przeprowadzona kontrola w ww. obszarze nie wykazała nieprawidłowości.

W placówce świadczącej usługi całodobowo - Szpital Powiatowy w 2024r. rejestrowano 6 ognisk epidemicznych tj. 2 na oddziale neurologii wywołane przez SARS-Cov-2, 1 na oddziale wewnętrznym – tj. infekcja górnych dróg oddechowych wywołane przez grypę typu A, 1 na oddziale OIOM – wywołane przez *Acinetobacter baumannii*, 1 na oddziale OIOM – kolonizacja wywołana przez *Klebsiella pneumoniae* NDM, 1 na oddziale reumatologii – nieżyt żołądkowo-jelitowy wywołany przez norowirusy.

Liczba ognisk epidemicznych rejestrowanych w szpitalu w 2024r. była na podobnym poziomie co w roku 2023 / 7 ognisk w 2023 r. do 6 w 2024 r./ . Można stwierdzić, że nadzór mikrobiologiczny i higiena szpitalna wpłynęła pozytywnie na ograniczenie występowania zakażeń szpitalnych.

Podsumowanie

Sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych i zakażeń na terenie powiatu radomszczańskiego w 2024 r. można określić jako stabilną.

Nie rejestrowano przypadków chorób wymagających uruchamiania systemu wczesnego ostrzegania takich jak: cholera, dżuma, ospa prawdziwa, nie zaistniały zdarzenia, których następstwa mogłyby wywołać konieczność uruchamiania elementów zarządzania kryzysowego.

Zaobserwowano wzrost zachorowań na choroby wieku dziecięcego tj. krztusiec, płonice, odrę natomiast zaobserwowano spadek zachorowań na ospę wietrzną, świnkę.

W/w choroby cechują się cykliczną zmiennością charakterystyczną dla chorób wieku dziecięcego.

Wykonanie poszczególnych obowiązkowych szczepień ochronnych w powiecie radomszczańskim w roku 2024 utrzymywało się dla większości szczepień na poziomie porównywalnym do roku wcześniejszego. Nie odnotowano dużych spadków wykonania szczepień.

Aby fala krztusca opadła, konieczne jest ograniczenie skali uchyień od szczepień, przyjmowanie dawek przypominających przez dorosłych oraz szczepienie kobiet w ciąży, dla których od 15 października 2024r. jest ono bezpłatne.

Niepokojącym zjawiskiem dla całej populacji może okazać się systematycznie zyskująca na popularności tendencja do unikania szczepień i działanie ruchów antyszczepionkowych.

Liczba dzieci, których rodzice odmawiają wykonania szczepień w 2024r. była podobna jak w roku 2023. Zarejestrowano 175 dzieci, których rodzice odmawiają wykonania realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych. Ze względu na stale rosnącą liczbę osób odmawiających, konieczne jest kontynuowanie akcji edukacyjnych i szukanie nowych sposobów dotarcia do opiekunów z informacjami wskazującymi na zasadność realizacji szczepień ochronnych.

Poprawie uległo wykonywanie badań mikrobiologicznych w podmiotach leczniczych świadczących usługi całodobowo.

Nadal poprawy wymaga zgłaszalność przez lekarzy podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne, których obowiązek wynika z ustawy o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

III. STAN SANITARNY POWIATU W ZARESIE HIGIENY KOMUNALNEJ WRAZ Z OCENĄ OBSZARÓW, W KTÓRYCH MOGĄ WYSTĄPIĆ ZAGROŻENIA DLA ZDROWIA LUDZI

Jakość wody do spożycia w wodociągach zaopatrujących mieszkańców powiatu radomszczańskiego

Nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W ewidencji znajdowało się 37 urządzeń wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 12 indywidualnych ujęć wody (woda wykorzystywana w ramach działalności gospodarczej, w podmiotach działających na rynku spożywczym, budynkach użyteczności publicznej).

W ciągu roku w 2 przypadkach, stwierdzono brak przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (1 wodociąg zbiorowego zaopatrzenia, 1 indywidualne ujęcie wody), natomiast w 8 przypadkach orzeczono warunkową przydatność (6 dot. wodociągów, 2 dot. indywidualnych ujęć). We wszystkich przypadkach stwierdzono zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody (obecność bakterii grupy coli, wysoki poziom ogólnej liczby mikroorganizmów). Mając na uwadze bezpieczeństwo zdrowotne wody, w stosunku do podmiotów odpowiedzialnych za przestrzeganie wymagań zdrowotnych było prowadzone postępowanie administracyjne mające na celu przywrócenie należytej jakości wody. Kontrolne badania wody przeprowadzone przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej potwierdziły, że jakość wody odpowiadała wymaganiom. Ponadto w trakcie 2024 roku wodociąg Sekursko został wyłączony z użytkowania wobec czego Państwowa Inspekcja Sanitarna nie sprawuje nadzoru nad jakością wody pochodzącej z tego urządzenia.

Miejscowość Sekursko oraz Magdalenki po zamknięciu wodociągu Sekursko są zaopatrywane w wodę przez wodociąg Rędziny, który spełnia wymagania jakim powinna odpowiadać jakość wody.

Dla porównania w 2023 roku również w 2 przypadkach stwierdzono brak przydatności wody do spożycia (dot. wodociągu zbiorowego zaopatrzenia oraz indywidualnego ujęcia wody), natomiast w 6 przypadkach PPIS w Radomsku orzekł warunkową przydatność (4 dot. wodociągów, 2 dot. indywidualnych ujęć). Przyczyną warunkowej przydatności wody do spożycia było zanieczyszczenie mikrobiologiczne.

W ramach sprawowanego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia zaplanowano do pobrania 222 próbek wody. Pobrano ogółem 279 próbek wody, w tym 57 po zakończeniu działań naprawczych. Przeprowadzono 211 kontroli w ww. zakresie oraz 24 kontroli stanu sanitarnego urządzeń wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia w wodę i indywidualnych ujęć wody.

Ogólna liczba ludności zaopatrywanej w wodę z nadzorowanych urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę wynosiła – ok. 106 tys. osób. Woda z indywidualnych ujęć wykorzystywana jest w ramach działalności gospodarczej, w zakładach produkcji lub obrotu żywnością oraz budynkach użyteczności publicznej.

Nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej

Pod nadzorem znajduje się 15 instalacji ciepłej wody w podmiotach wykonujących całodobowe świadczenia zdrowotne oraz budynkach zamieszkania zbiorowego, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny.

W zakresie oceny jakości ciepłej wody pod kątem skażenia systemu pałeczkami *Legionella sp.* skontrolowano 13 obiektów (szpital, zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, domy pomocy społecznej, bursa, schronisko, hotel). W 1 obiekcie dwukrotnie stwierdzono średnie skażenie instalacji. Wobec czego w drodze decyzji zobowiązano podmiot odpowiedzialny do podjęcia

działań zmierzających do redukcji liczby bakterii w systemie. Wykonane badania jakości ciepłej wody potwierdziły skuteczność tych działań.

Dla porównania w 2023 roku średnie skażenie instalacji pałeczkami *Legionella sp.* stwierdzono w 3 obiektach.

Czynnikami sprzyjającymi rozwojowi i namnażaniu się bakterii z rodzaju *Legionella sp.* są temperatura wody od 20-50 °C i zły stan techniczny sieci. Do zakażenia dochodzi wskutek wdychania skażonego aerozolu wodno-powietrznego.

Jakość wody na pływalni

Nadzorem objęto 1 obiekt. Na podstawie zbiorczej rocznej oceny jakości wody na pływalni AQUARA Kompleks Obiektów Sportowo-Rekreacyjnych ul. Św. Jadwigi Królowej 22 w Radomsku za 2024 r. ustalono, iż niedotrzymanie wartości parametrycznych określonych w rozporządzeniu dotyczyło: chloru wolnego, chloru związanego oraz chloroformu. W wyniku podejmowanych natychmiast przez zarządzającego pływalnią działań naprawczych jakość wody ulegała poprawie.

Woda na pływalni w ocenianym okresie odpowiadała wymaganiom z nieprawidłowościami i nie stanowiła zagrożenia dla zdrowia kąpiących się.

Jakość wody w kąpielisku oraz w miejscu okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

W ramach kontroli urzędowej dokonano oceny jakości wody w kąpielisku w Przedborzu na podstawie badań próbek wody z kąpieliska wykonanych przed sezonem w ramach nadzoru oraz w ramach kontroli wewnętrznej w trakcie sezonu przez organizatora kąpieliska. Badania wody z kąpieliska wykazały, iż woda nie nadawała się do kąpieli (przekroczenie wartości dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych), wobec czego zostały wydane decyzje o zakazie kąpieli. W sezonie kąpielowym wydano 2 oceny o przydatności wody do kąpieli oraz 7 ocen o nieprzydatności wody do kąpieli.

Dokonano klasyfikacji jakości wody w kąpielisku – niedostateczna. W roku ubiegłym jakość wody została sklasyfikowana jako – dobra.

Dokonano również oceny jakości wody w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli w Zakrzówku Szlacheckim na podstawie wyników badania próbek wody wykonanych przez organizatora przed sezonem kąpielowym oraz w jego trakcie. Woda nadawała się do kąpieli. Kolejne badanie wykazało pogorszenie jakości wody (przekroczenie wartości dopuszczalnych parametrów mikrobiologicznych), wobec powyższego wydano ocenę o nieprzydatności wody do kąpieli. Kolejne wyniki badania wody wykonane w ramach kontroli urzędowej, która jest wykonywana w przypadku kiedy woda nie spełnia wymagań potwierdziły, że woda nadaje się do kąpieli.

Nadzór nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

Na wniosek Starosty Powiatu Radomszczańskiego wydano 13 postanowień w sprawie sprowadzenia zwłok z zagranicy w celu ich pochowania, PPIS w Radomsku nie zgłosił sprzeciwu wobec tych czynności i określił warunki przewozu i postępowania ze zwłokami. Wydano 40 decyzji zezwalających na ekshumację zwłok/szczątków. Osoby uprawnione do przeprowadzenia ekshumacji i pochowania zwłok zostały zobowiązane do przestrzegania wymogów i warunków ekshumacji oraz przewozu zwłok/szczątków. W wyniku wykonywanego nadzoru nad ekshumacją nieprawidłowości nie stwierdzono. Ponadto wydano 2 decyzje zezwalające na wywóz zwłok/szczątków za granicę.

Prowadzenie nadzoru w zakresie utrzymywania należytego stanu higienicznego nieruchomości, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej

Pod nadzorem znajdowało się 538 obiektów użyteczności publicznej (toalety ogólnodostępne, hotele, obiekty hotelarskie, domy pomocy społecznej, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, apteki, obiekty sportowe, tereny rekreacyjne, transport osobowy, domy przedpogrzebowe, cmentarze).

Przeprowadzono ogółem 168 kontrole. W 86 przypadkach wydano zalecenia pokontrolne, które dotyczyły: przeprowadzenia badania ciepłej wody w kierunku skażenia systemu *pał. Legionella sp.*, w obiektach hotelarskich, uzupełnienia procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami w zakładach kosmetycznych, dokonania okresowej kontroli przewodów wentylacyjnych oraz przeglądu klimatyzacji w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, uzupełnienia informacji o zakazie palenia tytoniu w informację o zakazie palenia e-papierosów, okazanie aktualnych wyników badań skuteczności sterylizacji w zakładach kosmetycznych.

Poprawę stanu sanitarnego w obiektach użyteczności publicznej w wyniku wydanych zaleceń pokontrolnych odnotowano w 80 obiektach.

Kontynuowano nadzór w zakresie ochrony zdrowia przed niekorzystnym wpływem korzystania z usług solaryjnych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Prowadzono również kontrole w 7 gminach w zakresie oceny stanu sanitarno-porządkowego na terenie miast i gmin (ciągi komunikacyjne, parki, tereny zielone, parkingi). W wyniku czynności kontrolnych nie stwierdzono zagrożenia epidemiologicznego, jednak stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych terenów w 3 gminach budził zastrzeżenia.

Z powyższego względu zostały wydane zalecenia pokontrolne zobowiązujące władze samorządowe do usunięcia stwierdzonych uchybień, które zostały wykonane.

Podsumowanie

Na 37 nadzorowanych urządzeń wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 12 indywidualnych ujęć wody – pogorszenie jakości w zakresie parametrów mikrobiologicznych stwierdzono w 7 wodociągach oraz 3 indywidualnych ujęciach.

W ubiegłym roku niedotrzymanie przez producentów wymagań jakościowych dostarczanej konsumentom wody pitnej występowało na niższym poziomie. Przekroczenia parametrów mikrobiologicznych stwierdzono w 5 wodociągach oraz 3 indywidualnych ujęciach.

Po dokonaniu klasyfikacji jakości wody w kąpielisku Zbiornik wodny w Przedborzu, oceniono wody w kąpielisku jako „niedostateczne”. W porównaniu do ubiegłego roku jakość wody uległa znacznemu pogorszeniu.

Na terenie powiatu funkcjonuje 1 kąpielisko oraz 1 miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. Władze samorządowe nie podejmują działań w celu udostępnienia mieszkańcom większej liczby odpowiednio wyposażonych i zapewniających bezpieczny wypoczynek kąpielisk. Obecny stan należy ocenić jako niezadowolający.

Pod kątem spełnienia wymagań sanitarno-higienicznych zostały poddane również obiekty użyteczności publicznej. Mimo stwierdzenia drobnych uchybień ich stan oceniono jako dobry.

Nadal istnieje problem dostępności do toalet w miejscach dostępnych publicznie (cmentarze, miejscowości turystyczne, miejsca postojowe przy trasach z dużym nasileniem ruchu turystycznego). Powyższe powoduje pogarszanie stanu środowiska, a tym samym może być przyczyną szerzenia się zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA ORAZ MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ

Jednym z głównych celów działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Radomsku jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu radomszczańskiego.

W 2024 roku pod nadzorem znajdowało się 1450 zakładów produkcji i obrotu żywnością, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym:

sklepy spożywcze - 474, zakłady żywienia zbiorowego otwartego - 275, zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego - 114, obiekty ruchome tymczasowe - 104, środki transportu żywności - 55, hurtownie spożywcze - 31, piekarnie - 18, ciastkarnie - 14, młyny - 4, wytwórnie makaronów - 1, wytwórnie lodów - 7, wytwórnie wód mineralnych i źródlanych - 1, przetwórnie owocowo-warzywne - 4, automaty do lodów - 10, producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni - 138, inne obiekty obrotu żywnością - 81 (apteki, sklepy zielarskie), wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością - 8, miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością - 25.

W 2024 r. skontrolowano 380 zakładów co stanowiło 26,2% wszystkich zakładów będących pod nadzorem.

Przeprowadzono 624 kontrole.

Wydano 294 decyzje administracyjne, w tym:

123 decyzje opłatowe, 1 nakazującą unieruchomienie części zakładu produkcji wód mineralnych i źródlanych (ujęcia wody) do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, 1 zakazującą wprowadzania do obrotu produktu o niewłaściwej jakości zdrowotnej (woda mineralna zanieczyszczona mikrobiologicznie), 79 decyzji w sprawie zatwierdzenia zakładu, 90 w sprawie wykreślenia zakładu z rejestru.

W związku z łamaniem przepisów prawa żywnościowego do ŁPWIS skierowano 4 wnioski o nałożenie kary pieniężnej. Nałożono 14 mandatów karnych.

Do badań laboratoryjnych pobrano 177 próbek różnych artykułów spożywczych, 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Zakwestionowano:

- 1 próbkę mięsa z indyka z powodu obecności bakterii Salmonella Bardo. Informację na ten temat przekazano do Powiatowego Lekarza Weterynarii właściwego z uwagi na siedzibę producenta. Produkt został zgłoszony do systemu RASFF,
- 1 próbkę wody mineralnej z powodu zanieczyszczenia bakteriami Pseudomonas aeruginosa. Produkt w ilości 140 000 szt. nie został wprowadzony do obrotu i zutylizowany.

W 2023 r. pobrano 161 próbek i zakwestionowano 1.

Interwencje konsumenckie

W 2024 r. zarejestrowano i rozpatrzono 32 interwencje. Interwencji zasadnych było 8 (co stanowi 25%). We wszystkich przypadkach podjęto czynności kontrolne. Nałożono 8 mandatów karnych na kwotę 2000 zł. Interwencje dotyczyły m.in.: nieprawidłowych warunków sanitarnych, sprzedaży artykułów po upływie przydatności do spożycia, niewłaściwej jakości serwowanych posiłków, niewłaściwej jakości różnych artykułów spożywczych. Interwencje najczęściej dotyczyły sklepów spożywczych(18), punktów małej gastronomii(4).

W 2023 r. odnotowano 37 interwencji czyli nastąpił niewielki spadek w tym obszarze.

Żywnienie – wypoczynek dzieci i młodzieży

Wzorem lat ubiegłych skontrolowano stołówki prowadzące żywienie zbiorowe w zakładach organizujących wypoczynek letni i zimowy dzieci i młodzieży. W ramach tych działań skontrolowano 9 placówek organizujących taki wypoczynek oraz przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Produkcja pierwotna

W związku z występowaniem na terenie województwa łódzkiego oraz całego kraju przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A, do których to zakażeń dochodzi między innymi poprzez spożycie skażonej żywności np. niemytych owoców lub warzyw, podobnie jak w latach ubiegłych prowadzone były kontrole producentów pierwotnych to znaczy rolników uprawiających tzw. owoce miękkie oraz warzywa i sprzedających je w ramach rolniczego handlu detalicznego np. na targowiskach. Działania te prowadzone były w porozumieniu z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Ochrony Środowiska. Kontrolowano usytuowanie plantacji, zaopatrzenie w wodę, sposób prowadzenia oprysków i nawożenia, zabezpieczenie plantacji i pomieszczeń z nimi związanych przed dostępem szkodników i zwierząt, dostęp do urządzeń sanitarnych dla pracowników zatrudnionych przy zbiorach, oraz stan zdrowia zatrudnionych pracowników. Skontrolowano 10 gospodarstw rolnych, w tym 1 wspólnie z Inspekcją Ochrony Środowiska. Podczas kontroli gospodarstw nie stwierdzono istotnych stwarzających zagrożenie nieprawidłowości.

Działania w ramach systemu RASFF - europejski system informowania o niebezpiecznej żywności i paszach

W tym zakresie przeprowadzono 49 kontroli. Działania polegały na sprawdzeniu czy wymienione w powiadomieniach produkty znajdują się w obrocie, weryfikacji działań podjętych przez dystrybutorów i producentów oraz nadzorowaniu procesu ich wycofywania z rynku.

Powiadomień o niebezpiecznej żywności oraz materiałach do kontaktu z żywnością, które znalazły się w sprzedaży na terenie powiatu radomszczańskiego w roku 2024 wpłynęło 25 (dla porównania w roku w 2023 – 27)

Dotyczyły one między innymi:

- 2 powiadomienia w związku zanieczyszczeniem różnych produktów spożywczych niedozwolonymi do stosowania w żywności składnikami (5HTP-5 hydroksytryptofan, CBD),
- 3 w związku z zanieczyszczeniem żywności alkaloidami pirolizydynowymi,
- 1 w związku z zanieczyszczeniem żywności alkaloidami tropanowymi,
- 3 w sprawie zanieczyszczenia żywności bakteriami Salmonella,
- 1 w związku z przekroczeniem w produkcie spożywczych NDP pestycydów,
- 2 w związku z obecnością zanieczyszczeń fizycznych,
- 1 w związku z obecnością w produktach niedeklarowanych na etykiecie alergenów,
- 1 w sprawie zanieczyszczenia przyborów kuchennych PAA (pierwszorzędowymi aminami aromatycznymi),
- 2 w związku z przekroczeniem NDP metali szkodliwych dla zdrowia Pb i Cd,
- 1 w związku z przekroczeniem NDP morfiny i kodeiny,
- 1 związku z obecnością glutenu w produkcie bezglutenowym,
- 3 w związku z przekroczeniem najwyższego dopuszczalnego poziomu mykotoksyn,
- 1 w związku z nieprawidłowym znakowaniem produktu.

Zagrożenia związane z ASF

Prowadzono wzmożone kontrole:

- na targowiskach, w celu wykrywania nielegalnej sprzedaży mięsa wieprzowego i produktów pochodzenia wieprzowego a także dziczyzny (mięsa z dzika) i produktów z niej otrzymanych,
- w zakładach żywienia zbiorowego, w celu weryfikacji źródeł pozyskania mięsa wieprzowego, dziczyzny (mięsa z dzika) i produktów z nich otrzymanych, sposobu zagospodarowania odpadów,
- w zakładach handlu detalicznego realizowanych w ramach bieżącego nadzoru.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanych obszarach. Działania w tym zakresie i raportowanie zostały zakończone w maju 2024 r.

Graniczna kontrola sanitarna.

W ramach kontroli granicznej jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2024 r. dokonano oceny ogółem 339 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością importowanych z Chin i Turcji. Spośród materiałów i wyrobów były między innymi:

- talerze kamionkowe i porcelanowe,
- kubki ceramiczne, kamionkowe i porcelanowe,
- miski z terakoty, kamionkowe i porcelanowe,
- półmiski z terakoty i porcelanowe,
- łyżki cedzakowe, chochle, łyżki do sałatek, zestawy sztućców, słomki ze szczotką ze stali nierdzewnej,
- dzbanki, foremki ceramiczne,
- artykuły stołowe i kuchenne z dolomitu,
- podkładki z polipropylenu, poliamidu/poliuretanu,
- kamionkowe podstawki na jajka,
- łopatki i trzepaczki z silikonu,
- kubki, pojemniki, tace dekoracyjne, butelki z polipropylenu,
- butelki termiczne.

Przeprowadzono ogółem 104 graniczne kontrole sanitarne.

Próbek do badań laboratoryjnych nie pobierano. Na podstawie kontroli dokumentacji, oględzin masy towarowej w magazynach oceniono 339 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Wydano 179 świadectw jakości zdrowotnej materiałów lub wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Na wniosek eksportera wydano 1 świadectwo spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy, dotyczące żywności eksportowanej poza obszar Unii Europejskiej.

Na wniosek importera wydano 1 świadectwo spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy dotyczące żywności importowanej z poza obszaru Unii Europejskiej (Płatki Branflakes).

Nie wydawano decyzji zakazujących wprowadzenia do obrotu importowanych materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością i środków spożywczych.

W 2024 roku na terenie powiatu radomszczańskiego nie odnotowano żadnych zdarzeń, które mogły w istotny sposób wpłynąć na bezpieczeństwo produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Nadzór nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy

W ewidencji PSSE znajdowały się 472 zakłady zatrudniające 17912 pracowników. Przeprowadzono ogółem 209 kontroli (bieżące, sprawdzające, interwencyjne) w 169 zakładach pracy zatrudniających 5534 pracowników.

W 14 obiektach stwierdzono nieprawidłowości, wobec czego w stosunku do podmiotów odpowiedzialnych za przestrzeganie wymagań higieniczno-sanitarnych w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy zostało wszczęte postępowanie administracyjne mające na celu usunięcie stwierdzonych uchybień.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości:

- a) brak aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych;
- b) przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia;
- c) nieprawidłowa wymiana powietrza w pomieszczeniach pracy;
- d) brak lub nieprawidłowo sporządzona ocena ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą.

W 33 przypadkach wydano zalecenia terminowe (między innymi dot. przedłożenia wyników przeprowadzonych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, dokonania okresowej kontroli stanu technicznego przewodów wentylacyjnych, przeglądu klimatyzacji, zaktualizowania kart charakterystyki), które zostały zrealizowane. Poprawę stanu sanitarnego w zakresie warunków pracy stwierdzono ogółem w 40 zakładach w wyniku wydanych decyzji oraz zaleceń pokontrolnych.

W porównaniu do roku 2023 liczba wydanych decyzji zobowiązujących pracodawców do usunięcia nieprawidłowości kształtuje się na podobnym poziomie, w 2023 roku wydano 11 decyzji a w 2024 r. – 14 decyzji.

Zagrożenia dla zdrowia ludzkiego wynikające ze specyfiki produkcji zakładów

Przekroczenia NDN hałasu

W dalszym ciągu utrzymuje się problemem z pracą w narażeniu na ponadnormatywne działanie hałasu występującego w środowisku pracy. Hałas powyżej wartości najwyższych dopuszczalnych natężeń występuje szczególnie w dużych zakładach produkcyjnych, w tym;

- Ardagh Metal Beverage Poland Sp. z o.o. Radomsko, ul. Krasickiego 150/152, w przekroczeniu NDN hałasu pracuje 164 osób;
- ONTEX Polska Spółka z o.o. w Radomsku, ul. Przedsiębiorców 6, w przekroczeniu NDN hałasu pracuje 90 osób

W 2024 roku stwierdzono przekroczenia wartości dopuszczalnych hałasu w:

- Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowo-Handlowym „Konstalex” Sp. z o.o. w Radomsku, ul. Sucharskiego 49, gdzie w przekroczeniu NDN hałasu pracuje 76 osób;
- STYROPMIN Spółka z o.o. Oddział w Radomsku, ul. Geodetów 20, w przekroczeniu NDN hałasu pracuje 6 osób.

Ogólna liczba pracujących w przekroczeniu hałasu to 346 osób, co stanowi 1,9% ogólnej liczby zatrudnionych w nadzorowanych zakładach.

W porównaniu do roku 2023 liczba osób pracujących w warunkach przekroczenia natężenia hałasu wzrosła o 31% w porównaniu do poprzedniego roku z uwagi na wzrost liczby zakładów, w których takie przekroczenia stwierdzono.

Pracownicy narażeni na ponadnormatywny hałas wyposażeni są w odpowiednio dobrane ochronniki słuchu. W zakładach, w których nie można obniżyć hałasu co najmniej do wartości

obowiązujących norm, pracodawcy wdrożyli w życie program działań organizacyjno-technicznych, zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas.

Przekroczenia NDS pyłu

W 2 zakładach pracy branży meblarskiej występuje przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia frakcji wdychanej pyłów drewna - w przekroczeniu tego czynnika pracuje 9 osób. Pracodawcy zostali zobowiązani do obniżenia stężenia pyłu co najmniej do wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia, terminy realizacji nie upłynęły.

W porównaniu do roku 2023 liczba osób pracujących w warunkach przekroczenia stężenia pyłów drewna nieznacznie spadła, co wynika z uzyskania poprawy warunków pracy w tym zakresie w jednym zakładzie pracy.

Nie stwierdzono przekroczenia NDS czynników chemicznych, przekroczeń NDS drgań mechanicznych.

Choroby zawodowe

Za chorobę zawodową uważa się chorobę wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia, występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy.

W 2024 roku prowadzono 10 postępowań w sprawie chorób zawodowych – sprawy w toku.

W wyniku postępowań prowadzonych w latach ubiegłych wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej (astma oskrzelowa) oraz 3 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej. W ubiegłym roku wydano 3 decyzje stwierdzające choroby zawodowe.

Prowadzone przez organy PIS działania w celu zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych to m.in: zobowiązywanie pracodawców do obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz wyposażenia pracowników we właściwie dobrane środki ochrony indywidualnej, kontrola przestrzegania częstotliwości przeprowadzania badań i pomiarów środowiska pracy.

Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących produkcji, wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych

Przeprowadzono 20 kontroli w zakresie monitorowania wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych w sposób zgodny z przepisami. W jednym przypadku stwierdzono brak prawidłowego oznakowania opakowań produktów kosmetycznych wprowadzanych do obrotu. Wydano decyzję nakazującą wstrzymanie udostępniania na rynku produktów kosmetycznych do czasu zapewnienia prawidłowego oznakowania – postępowanie w toku.

Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących produkcji, importu, wprowadzania do obrotu chemikaliów: substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych

Nadzorem objęto 50 podmiotów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne, ich mieszaniny oraz 132 podmioty stosujące mieszaniny chemiczne. Przeprowadzono 100 kontroli w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, nie stwierdzono uchybień. Ponadto pod nadzorem znajduje się 14 podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze i substancje czynne, w których przeprowadzono 28 kontroli. W powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Działania mające na celu ograniczenie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne

W ramach nadzoru nad środkami zastępczymi popularnie zwanymi „dopalaczami” i nowymi substancjami psychoaktywnymi są prowadzone działania rozpoznawcze w celu identyfikacji podmiotów, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że wytwarzają lub

wprowadzają do obrotu środki zastępcze. W 2024 roku nie odnotowano obecności takiego podmiotu. Nie wpłynęły również zgłoszenia o przypadku podejrzenia zatrucia tzw. „dopalaczami” ze Szpitala Powiatowego w Radomsku.

Promocja zdrowia i bezpiecznych warunków pracy

Wzorem lat ubiegłych w 2024 roku w trakcie sprawowanego nadzoru informowano pracodawców o konieczności reagowania na potrzeby w zakresie zapewnienia zatrudnionym pracownikom bezpieczeństwa i higieny pracy między innymi poprzez: stosowanie niezbędnych środków profilaktycznych zmniejszających ryzyko zawodowe związane z wykonywaną pracą, podejmowanie działań dotyczących organizacji pracy, bezpieczeństwa zdrowotnego pracowników.

Prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy.

Omawiano między innymi:

- *zasady dot. częstotliwości przeprowadzania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy w kontekście stwierdzanych stężeń i natężeń tych czynników;*
- *procedury postępowania w sprawie podejrzenia choroby zawodowej u pracownika i obowiązków pracodawcy w tym zakresie oraz zasady profilaktyki dot. zapobiegania występowania chorób zawodowych w miejscu pracy.*
- *zasady ergonomii pracy na stanowiskach pracy wyposażonych w monitory ekranowe min. w kontekście nowych przepisów zawartych w rozporządzeniu w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe.*

Przekazywano opracowany pakiet informacyjno-edukacyjny na temat:

- *„Przeciwdziałanie używaniu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w miejscu pracy”,*
- *„Zagrożenia dla zdrowia jakie mogą stanowić bakterie z rodzaju Legionella sp.” występujące w ciepłej wodzie w instalacjach wewnętrznych oraz w systemach klimatyzacyjnych”,*
- *„Czynniki rakotwórcze w miejscu pracy”,*
- *„Pyły drewna – wybrane aspekty prawne”,*
- *„Prace związane z narażeniem na spaliny emitowane z silników Diesla”,*
- *„Naprawa i obsługa samochodów - narażenie przez skórę na działanie olejów mineralnych”,*
- *„Zagrożenia dla zdrowia wynikające z narażenia na radon w miejscu pracy”.*

Podsumowanie

W dalszym ciągu jednym z najważniejszych zagadnień w nadzorze bieżącym jest nadmierny hałas występujący w środowisku pracy, który stanowi istotne zagrożenie dla zdrowia około 2 % zatrudnionych pracowników.

W porównaniu do roku 2023 liczba obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości kształtuje się na podobnym poziomie (2023 – 11 obiektów, 2024 – 14).

W oparciu o wyniki bieżącego nadzoru nad zakładami pracy należy stwierdzić, że podejmowane przez pracodawców działania organizacyjno-techniczne przyczyniają się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników.

VI. STAN SANITARNY SZKÓŁ I INNYCH PLACÓWEK OŚWIATOWO WYCHOWAWCZYCH

W 2024 roku pod nadzorem znajdowało się 116 obiektów, w tym:

- żłobki – 8, przedszkola – 28, szkoły i zespoły szkół – 54, placówki z pobytem całodobowym (bursy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, placówki opiekuńczo-wychowawcze) – 5, placówki wsparcia dziennego – 4, placówki wychowania pozaszkolnego – 3, placówki kształcenia ustawicznego – 9, placówki rekreacyjne – 1, publiczne szkoły policealne – 4,

skontrolowano 95 placówek, w tym:

- żłobki – 8, przedszkola – 28, szkoły i zespoły szkół – 49, placówki z pobytem całodobowym (bursy, placówki opiekuńczo-wychowawcze) – 5, placówki wsparcia dziennego – 2, placówki wychowania pozaszkolnego – 1, placówki kształcenia ustawicznego – 1, placówki rekreacyjne – 1.

Ogółem przeprowadzono 108 kontroli w obiektach stałych oraz 23 kontrole w obiektach wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży.

Stan sanitarno-higieniczny żłobków

Przedmiotem kontroli w tych obiektach był stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, zapewnienie właściwych standardów powierzchni oraz dostępności do urządzeń sanitarnych, zapewnienie możliwości odpoczynku, odpowiedniej temperatury w pomieszczeniach, wentylacji, możliwości wietrzenia pomieszczeń. Uchybień w powyższym zakresie nie stwierdzono. Wyposażenie, zabawki spełniają standardy bezpieczeństwa i higieny, w 100% posiadają wymagane certyfikaty i atesty. W roku 2024 zlikwidowano Niepubliczny Żłobek w Radomsku ul. Brzeźnicka 81.

Stan sanitarno-higieniczny przedszkoli

Stan higieniczno-sanitarny obiektów oceniono jako dobry. We wszystkich obiektach sanitariaty wyposażone w środki do utrzymania higieny osobistej (mydło, ręczniki, papier toaletowy), w 3 placówkach nie są zapewnione standardy dostępności do urządzeń sanitarnych (PP Nr 3 w Radomsku, PP w Gidlach, PP w Masłowicach).

Placówki przestrzegają zaleceń dot. wymiany piasku oraz zabezpieczenia piaskownic przed zanieczyszczeniami. Większość urządzeń na placach zabaw oraz 90% mebli edukacyjnych w przedszkolach posiada wymagane certyfikaty. W 10 przedszkolach dokonano oceny dostosowania mebli przedszkolnych do wzrostu dzieci, nieprawidłowości nie stwierdzono. Ponadto zwracano uwagę na sposób zapewnienia odpoczynku dzieciom, temperaturę w pomieszczeniach, wentylację, oświetlenie, możliwość ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem oraz wietrzenie pomieszczeń. Powyższe obszary nie budziły zastrzeżeń.

Stan sanitarno-higieniczny szkół

W 5 placówkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu higienicznego obiektu i wydano decyzje nakazujące ich usunięcie. Uchybienia dotyczyły: PSP w Gomunicach (zagrzybienie ścian w korytarzu, w szatni, brak ciepłej wody w zespołach sanitarnych) – termin realizacji nie upłynął, PSP w Lgocie Wielkiej (nierówne podłogi, ubytki w korytarzach) – sprawa w toku, Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Przedborzu (zagrzybienie ścian i sufitów w salach lekcyjnych) - decyzja wykonana, Zespołu Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska w Radomsku (zły stan sanitarno-techniczny zespołów sanitarnych) - decyzja wykonana, Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Radomsku (łuszcząca się farba w pomieszczeniach na zapleczu sali

gimnastycznej, uszkodzone, nierówne schody wejściowe i podjazdy) – sprawa w toku. Dla porównania w ubiegłym roku w 3 szkołach stwierdzono uchybienia w powyższym obszarze. W 5 placówkach nastąpiła poprawa stanu sanitarnego w skutek wykonania obowiązków wynikających z wydanych decyzji oraz zaleceń. Uchybienia dotyczyły: niewłaściwego stanu higienicznego sanitariatów, zacieków w salach lekcyjnych, braku ciepłej wody przy umywalkach w sanitariatach, braku oznakowania mebli edukacyjnych zgodnie z PN.

Ocena warunków do utrzymania higieny osobistej w szkołach

Wszystkie szkoły posiadają sanitariaty skanalizowane, wydzielone dla chłopców i dziewcząt i zapewniają bieżącą ciepłą wodę przy umywalkach w ciągu całego roku szkolnego oraz środki do utrzymania higieny osobistej (mydło, papier toaletowy oraz możliwość osuszania rąk), instrukcje właściwego mycia i dezynfekcji rąk. Wyjątek stanowi PSP w Gomunicach, gdzie stwierdzono brak ciepłej wody w zespołach sanitarnych i wydano nakaz usunięcia nieprawidłowości. Termin realizacji nie upłynął. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych w skontrolowanych szkołach zachowane.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Jedna szkoła (PSP Brudzice) nie posiada żadnej infrastruktury do prowadzenia zajęć w-f, korzysta z gminnej hali sportowej znajdującej się w sąsiedztwie posesji szkoły.

W Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Chrzanowicach i w Gorzędowie oddano do użytku nowo wybudowane sale gimnastyczne z zapleczem.

W Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Kamieńsku oddano do użytku przebudowane, zmodernizowane boisko szkolne.

Higiena procesu nauczania, Profilaktyka wad postawy

W 36 szkołach dokonano oceny rozkładów zajęć lekcyjnych pod kątem zachowania zasad higieny pracy umysłowej. Rozkłady nie budziły zastrzeżeń z wyjątkiem PSP w Ciężkowicach oraz I LO w Radomsku. Ponadto w tej szkole stwierdzono nadmierne zagęszczenie uczniów na lekcjach w-f, wobec powyższego wystosowano pisma z zaleceniami do dyrektorów szkół.

W 21 placówkach sprawdzono dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu dzieci. W PSP Nr 1 w Radomsku stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie i nałożono w drodze decyzji obowiązek ich usunięcia. Termin realizacji nie upłynął.

Z kolei PSP w Radziechowicach zobowiązano do zapewnienia uczniom warunków do pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych gdyż tylko ta placówka nie spełniała tego wymagania. Sprawa w toku.

Ponadto w 3 szkołach w 10 oddziałach dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. Oceną objęto 263 uczniów. Przekroczenia norm stwierdzono u 148 uczniów, (u 115 uczniów waga tornistrów mieściła się w przedziale 10-15% masy ciała, u 35 uczniów przekraczała 15%). W związku z wynikami oceny do szkół wystosowano pisma wnioskujące o podjęcie działań zmierzających do eliminacji ww. nieprawidłowości.

Przedmiotem przeprowadzonych kontroli w obiektach było również zapewnienie odpowiedniej temperatury w pomieszczeniach, właściwej wentylacji, eksploatacji urządzeń klimatyzacyjnych, sprawności technicznej oświetlenia, zapewnienie możliwości ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem oraz przestrzeganie wietrzenia pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia edukacyjne. Zastrzeżeń w powyższych obszarach nie stwierdzono.

Opieka zdrowotna

Na 35 skontrolowanych placówek 33 posiadają gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, 2 szkoły korzystają z gabinetów mieszczących się poza szkołą.

Żywnienie

Formy dożywiania w żłobkach, przedszkolach i szkołach: obiady przygotowywane w stołówkach szkolnych i przedszkolnych zapewniało 15 skontrolowanych szkół oraz 14 przedszkoli; obiady dostarczane przez firmy cateringowe lub dowożone z innych placówek oświatowych zapewniało 11 szkół, 14 przedszkoli, 8 żłobków; tzw. drugie śniadania w postaci kanapek, napoju zapewniały 3 szkoły.

Około 20% uczniów uczęszczających do skontrolowanych szkół korzystało z ciepłych posiłków, ok. 0,8% korzystało z II śniadań. Dofinansowanie do wyżywienia zapewnione było dla ok. 15% uczniów, co stanowi około 3,0 % ogólnej liczby uczniów uczęszczających do skontrolowanych szkół. W roku ubiegłym z dofinansowania korzystało około 4,0% ogólnej liczby uczniów.

Ocena warunków wypoczynku

Na terenie powiatu zorganizowanych było 37 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży (9 zimowych i 28 letnich), wszystkie zgłoszone do bazy MEN.

Skontrolowano 23 turnusy: 16 w okresie ferii letnich i 7 w okresie ferii zimowych. Obozy zorganizowane były w obiektach: Centrum Japońskich Sztuk Walki „Dojo” Stara Wieś gm. Przedbórz; Hotel TED w Radomsku ul. Kołłątaja 46; Schronisko Młodzieżowe w Przedborzu ul. Mostowa 35B; Kompleks AQUARA w Radomsku ul. Św. Jadwigi Królowej 22, Ośrodek Wczasowy „Domki nad Pilicą” ul. Dolna 80, 97-525 Krzętów. Przedmiotem kontroli placówek wypoczynkowych była ocena stanu sanitarnego obiektów, w tym pomieszczenia mieszkalne oraz inne pomieszczenia udostępniane uczestnikom wypoczynku.

Nieprawidłowości w w/w obszarach nie stwierdzono.

Interwencje

Zrejstrowano 6 interwencji, które dotyczyły:

- Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobryszycach - niewłaściwy stan sanitarno-porządkowy w pokojach internatu – bezzasadna;
- PSP w Lgocie Wielkiej - brak środków do utrzymania higieny osobistej – bezzasadna;
- PSP w Gomunicach – prowadzenie prac remontowych – wydano stosowne zalecenia;
- I LO w Radomsku - nieprawidłowości w rozkładzie zajęć lekcyjnych i nadmierne zagęszczenie na lekcjach w-f – wystosowano wystąpienie do dyrektora szkoły;
- PSP Ciężkowice - nieprawidłowości w rozkładzie zajęć lekcyjnych oraz niezachowanie bezpieczeństwa podczas dowozów dzieci – wydano zalecenia, ponadto sprawę przekazano do organu prowadzącego oraz do kuratorium oświaty;
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Przedborzu - zagrzybenie ścian i sufitów w salach lekcyjnych – nałożono obowiązek usunięcia uchybień w drodze decyzji.

Podsumowanie

W oparciu o wyniki przeprowadzonych kontroli stan sanitarno-higieniczny większości placówek oceniono jako dobry.

Analogicznie do lat ubiegłych, w części placówek wizualnie stwierdza się znaczne zagęszczenie uczniów w salach lekcyjnych, a to może negatywnie wpływać na efektywność nauki (dot. dużych szkół miejskich).

Poprawie ulegają warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w związku z oddaniem do użytkowania nowo wybudowanych kompleksów sportowych (sale gimnastyczne z zapleczem, boisko sportowe). W 2024 roku kolejne szkoły zostały wyposażone w odpowiednią bazę sportową. Są to: Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chrzanowicach, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Chrzanowicach w Gorzędowie oraz Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Kamieńsku.

Efektom tych działań jest podniesienie standardów w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w szkole.

VII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

Kierunki działań oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia w 2024 roku zostały wytyczone w oparciu o założenia Narodowego Programu Zdrowia, wytyczne WHO, programy o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i powiatowym, a także sytuację epidemiologiczną, potrzeby zdrowotne mieszkańców powiatu radomszczańskiego, a realizowane poprzez:

- monitorowanie programów prozdrowotnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i lokalnym,
- prowadzenie kampanii społecznych oraz akcji informacyjno-edukacyjnych,
- dystrybucję materiałów edukacyjno – informacyjnych do placówek oświatowo-wychowawczych realizujących działania prozdrowotne.

Zgodnie z Planem zasadniczych zadań na rok 2024 w ramach działalności oświatowo zdrowotnej realizowano następujące programy edukacyjne:

1. *Krajowy program edukacyjny „Trzymaj Formę”* – adresaci: uczniowie klas IV-VIII szkół podstawowych, ich rodzice/opiekunowie. Liczba odbiorców to 1240 uczniów z 18 placówek oświatowo-wychowawczych z terenu powiatu oraz 569 rodziców/opiekunów.
2. *Powiatowy profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych „ARS, czyli jak dbać o miłość?”* – adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych, ich rodzice/opiekunowie. Liczba odbiorców to 361 uczniów z 4 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu oraz 70 rodziców/opiekunów.
3. *Wojewódzki program profilaktyki czerniaka „Znamię! Znam je?”* – adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych. Liczba odbiorców to 1137 uczniów z 9 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu oraz 66 rodziców/opiekunów.
4. *Wojewódzki program edukacyjny „Podstępne WZW”* – adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych. Liczba odbiorców to 639 uczniów z 4 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu.
5. *Wojewódzki program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”* adresaci: dzieci w wieku 6 lat, ich rodzice/opiekunowie. Liczba odbiorców to 399 dzieci z 7 placówek oświatowo-wychowawczych (przedszkola i szkoły) z terenu powiatu oraz 100 rodziców/opiekunów.
6. *Wojewódzki program edukacyjny „Wybierz życie-pierwszy krok”* adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych, ich rodzice/opiekunowie. Liczba odbiorców to 809 uczniów z 6 szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu oraz 70 rodziców/opiekunów.
7. *Powiatowy program edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”* – adresaci: dzieci w wieku 5-6 lat, ich rodzice/opiekunowie. Liczba odbiorców to 381 uczniów z 14 placówek oświatowo-wychowawczych (przedszkola i szkoły) z terenu powiatu oraz 202 rodziców/opiekunów.
8. *Wojewódzka kampania profilaktyczna „Dopalaczom mówimy STOP-wyberamy zdrowie”* – adresaci: uczniowie klas VI-VIII, ich rodzice/opiekunowie. Liczba odbiorców - 478 uczniów z 9 placówek oświatowo-wychowawczych z terenu powiatu oraz 96 rodziców/opiekunów.
9. *Lokalny program profilaktyki raka piersi „Dbam o siebie-badam się”* – adresaci: uczniowie szkół ponadpodstawowych z terenu miasta Radomska. Liczba odbiorców to 565 osób z 7 szkół.
10. W ramach *Wojewódzkiego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS* realizacja kampanii społecznej #mojpierwszyraz, Europejskiego Tygodnia Testowania w kierunku HIV oraz obchodów Światowego Dnia AIDS. – adresaci ogół społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku 18-24 lata. Liczba odbiorców 511 osób.

W 2024 roku przeprowadzono:

- 32 wizytacje oceniające realizację programów edukacyjnych w szkołach i przedszkolach na terenie powiatu radomszczańskiego,
- 21 prelekcji edukacyjnych w placówkach oświatowo-wychowawczych,
- 9 dystrybucji materiałów edukacyjnych do placówek oświatowo-wychowawczych,
- 1 wystawę nt. antybiotykooporności w ramach „Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach” oraz „Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach 2024” zorganizowaną w kompleksie sportowo-rekreacyjnym AQUARA w Radomsku.

Ponadto:

- przekazywano informacje prasowe lokalnym mediom nt. realizowanych przez ŁPWIS i PPIS w Radomsku kampanii profilaktycznych,
- redagowano i zamieszczano artykuły prozdrowotne na stronie internetowej i FB PSSE w Radomsku,
- prowadzono monitoring dotyczący przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w podległych obiektach z terenu powiatu,
- w okresie ferii zimowych przeprowadzono 4 spotkania edukacyjne (Muzeum Regionalne w Radomsku, Filia nr 1 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomsku, Biblioteka Publiczna w Radomsku oraz Zimowisko ZHP Chorągwi Łódzkiej szcześć „Gniazdo” zorganizowane w Schronisku Młodzieżowym w Przedborzu),
- w okresie ferii letnich przeprowadzono 4 spotkania edukacyjne dla dzieci i młodzieży uczestniczącej w zajęciach organizowanych przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Radomsku – filia nr 1, MOPS Radomsko – Pogotowie lekcyjne - MOPS, Muzeum Regionalne w Radomsku oraz Placówkę Wsparcia Dziennego w Radomsku,
- zorganizowano spotkanie edukacyjno-profilaktyczne dot. profilaktyki używania środków psychoaktywnych (papierosy, e-papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze, napoje energetyczne) w ramach pieszego rajdu młodzieży ze szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu radomszczańskiego organizowanego przez Powiat Radomszczański.

VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Radomsku sprawował zapobiegawczy nadzór sanitarny, którego działalność polegała m.in. na:

- opiniowaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- wydawaniu opinii, co do konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby ustaleniu zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- uzgadnianiu warunków realizacji przedsięwzięć, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- opiniowaniu dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych,
- opiniowaniu projektów decyzji o warunkach zabudowy oraz lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Działalność Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego ma na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w nowo realizowanych oraz przebudowanych obiektach, poprzez egzekwowanie rozwiązań technicznych gwarantujących zachowanie w nich odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych, a także poprzez zapobieganie pogorszeniu standardów jakości środowiska w zakresie warunków zdrowotnych dla osób zamieszkujących oraz przebywających w sąsiedztwie obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Mając na uwadze ochronę zdrowia publicznego, w ramach dokonywanych uzgodnień, zwracano szczególną uwagę na zagadnienia związane z:

- odpowiednim przeznaczeniem terenów, w ramach planów zagospodarowania przestrzennego gmin, pod budownictwo mieszkaniowe, przemysłowe, usługowe, uwzględniając prognozowane zanieczyszczenia powietrza, hałas, warunki zaopatrzenia ludności w wodę, usuwania i unieszkodliwiania nieczystości płynnych i stałych,
- zastosowaniem rozwiązań w dokumentacji projektowej ograniczających uciążliwość planowanych obiektów dla środowiska, w sposób nie zagrażający zdrowiu i życiu ludzi, z zachowaniem właściwych warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz warunków higieny użytkowania pomieszczeń (oświetlenie, wentylacja, ogrzewanie, sposób wykończenia itp.), egzekwując na każdym etapie procesu inwestycyjnego rozwiązania spełniające wymagania higieniczne i zdrowotne.

Opiniowanie w zakresie planowania przestrzennego

Na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dokonano: 9 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, zaopiniowano 3 projekty dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz wydano 2 uzgodnienie dotyczące odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Opiniując projekty ww. dokumentów zwracano uwagę na zapisy dotyczące ustaleń w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, a także zasad ochrony środowiska, gospodarki

odpadami oraz minimalizację zagrożeń dla terenów zabudowy chronionej, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów ochrony akustycznej oraz jakości powietrza atmosferycznego. Brano pod uwagę również zapisy dotyczące zasad uzbrojenia terenów w infrastrukturę techniczną, mając na względzie zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, w tym zaopatrzenie w wodę do spożycia o odpowiedniej jakości.

Głównym celem opiniowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego było określenie sposobu zagospodarowania terenu w sposób umożliwiający: rozwój budownictwa mieszkalnego i usługowego oraz przemysłu.

W większości przypadków nowe plany nie zmieniły w sposób znaczący zagospodarowania terenów, a realizacja ich ustaleń przyczyniła się do zaspokojenia bezpośrednich potrzeb ludności oraz podniesienia warunków i jakości ich życia.

Opiniowanie w zakresie przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko

Wydano ogółem 48 opinii w sprawie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym:

- 4 opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- 1 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Składane wnioski w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko analizowano pod kątem wpływu realizacji przedsięwzięć na stan środowiska, a tym samym na warunki zdrowotne życia ludzi. Zwracano uwagę na zabezpieczenia stosowane w celu zapobiegania przekroczeniom dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach zabudowy chronionej akustycznie, zarówno na etapie realizacji jak i eksploatacji planowanych przedsięwzięć. Przedłożoną dokumentację analizowano również pod kątem zabezpieczeń przed zagrożeniami dla środowiska gruntowo-wodnego oraz zabezpieczeń chroniących jakość powietrza atmosferycznego.

Opinie o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania dla przedsięwzięć zaliczanych do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dotyczyły między innymi: budowy farm fotowoltaicznych, przebudowy dróg gminnych, budowy sieci kanalizacji sanitarnej.

Opiniowanie dokumentacji projektowej

Dokonano pozytywnego uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych 6 projektów budowlanych.

W opiniowanych projektach budowlanych, w tym dokumentacjach planowanej zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części, nie stwierdzono naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Udział w dopuszczeniu obiektów budowlanych do użytkowania

W 2024 r. przeprowadzono ogółem 17 kontroli oraz dopuszczono do użytkowania 16 zrealizowanych obiektów na podstawie pozwoleń na budowę.

W ramach tych czynności kontrolnych dokonywano m.in. szczegółowego przeglądu zrealizowanych obiektów, pod kątem zgodności z projektem. W celu zagwarantowania odpowiednich warunków pobytu ludzi w budynkach, sprawdzano również zastosowanie właściwych pod względem zdrowotnym materiałów budowlanych.

W 2024 r. uczestniczono w dopuszczeniu do użytkowania między innymi:

- budynku usługowego (gabinet kosmetyczny) w miejscowości Radomsko przy ul. Piłsudskiego na dz. nr ewid. 702, obr. 0017 Radomsko,
- hali do produkcji maszyn rolniczych i urządzeń rolniczych wraz z lakierowaniem w miejscowości Policzko na dz. nr ewid. 115, obr. Policzko, gm. Przedbórz,
- rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynku straży OSP Strzałków wraz z budową parkingów w miejscowości Strzałków przy ul. Kopernika na dz. nr ewid. 395/1, 395/2, 396, 397, 398, obr. 0010 Strzałków, gm. Radomsko,
- Centrum Opiekuńczo - Mieszkalnego w miejscowości Radomsko przy ul. Zachodniej na dz. nr ewid. 375, 377, obr. 0003 Radomsko,
- rozbudowy budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Strzelcach Małych 33 na dz. nr ewid. 649, obr. 0017, gm. Masłowice,
- kompleksowej modernizacji budynku Urzędu Miejskiego w Kamieńsku, adaptacji istniejących garaży na sale posiedzeń, integracji oraz aktywizacji społecznej na dz. nr ewid. 119/1, obr. 0004 Kamieńsk przy ul. Wieluńskiej 50 w miejscowości Kamieńsk,
- budynku produkcyjno-magazynowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na dz. nr ewid. 13/1, 14/5, 14/6, 1319/3, 1319/4, obr. 0001 Przedbórz przy ul. Radomszczańskiej 24 w miejscowości Przedbórz,
- budynku administracyjno - socjalno - magazynowego na dz. nr ewid. 211, 212, 213, 214, 202/6, 202/8, 202/9, obr. 48 przy ul. Narutowicza w miejscowości Radomsko,
- przebudowy i rozbudowy budynku szkoły w Gorzędowie na dz. nr ewid. 399, obr. 0006 przy ul. Józefa Adamowskiego 7 w miejscowości Gorzędów, gm. Kamieńsk,
- budynku usługowo-handlowy w miejscowości Radomsko przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 53 na dz. nr ewid. 691, obr. 0008.

Celem nadzoru zapobiegawczego jest minimalizowanie lub eliminowanie środowiskowych zagrożeń zdrowia już na etapie planowania przestrzennego i planowania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych podczas eksploatacji nowo realizowanych obiektów.

PODSUMOWANIE

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej są bardzo szerokie – począwszy od bezpieczeństwa żywienia i żywności, bezpieczeństwa wody, zabezpieczenia przed chorobami zakaźnymi i realizację programu szczepień ochronnych, higienę środowiska, promocję zdrowia, medycynę pracy, ochronę przed szkodliwymi substancjami, bezpieczeństwem preparatów chemicznych, kosmetyków – aż po opiniowanie i uzgadnianie projektów inwestycyjnych i infrastrukturalnych.

Realizacja powyższych zadań przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Radomsku ma na celu ciągłą poprawę sytuacji sanitarnej w powiecie radomszczańskim.
Stan sanitarny powiatu w 2024 roku ocenia się jako dobry.